

ІНСТРУКЦІНА КАРТА ДО
ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ № 5
З ДИСЦИПЛІНИ «ДЕКОРАТИВНА ФЛОРІСТИКА»

Тема : Фітодекоративний колаж. Композиційна будова та дизайн. Технічні засоби виготовлення колажу.

Мета: ознайомити студентів з композиційною будовою, дизайном та технічними засобами виготовлення фітодекоративного колажу визначенням та типами, навчити прийомів підготовки основи колажу.

Матеріали та обладнання: типи колажів, рамки різної форми, основа з ґрунтовкою, клей ПВА, фарби, аерозолі, пензлики для фарби та клею, ємність для води, ножиці.

Техніка безпеки: дотримуватися правил користування інструментами, якими можна порізатися або поколотися, фарбами та клеями. З аерозолями необхідно працювати тільки в добре провітрюваному приміщенні в марлевій пов'язці. До роботи допускаються студенти в спеціально призначеному одязі.

Література: Джей Пакер «Букет цветов», издатель «Аркадия», 2000 год;

Юлия Фомика «Модная Квартира» Москва 2006 год, издатель «Эскимо».

ХІД РОБОТИ

1. Фітодекоративним колажем називають всі декоративні роботи, виконані з плаского або рельєфного рослинного матеріалу, який наклеюють на будь-яку поверхню та обмежують у просторі.

Фітодекоративний колаж створюється на пласкій поверхні. Крім рослинного матеріалу в цих виробках можна використовувати каміння, мушлі, піря, шкіру. Такі вироби вважаються Фітодекоративними за умови, що сторонній матеріал в них не домінує. Колажі поділяють на пласкі або рельєфні залежно від того, з якого матеріалу вони створенні.

Пласкі колажі. Вони виготовлені із плаского матеріалу: листочків та квітів, висушених гербарним методом, склетизоване та гліцероване листя, висушене під пресом. Крім цього використовують тонкі зрізи кори, різноманітне дрібне

насіння декоративних, плодових, овочевих культур, різні крупи. їх можна накрити склом в рамці. Весь цей матеріал наклеюють на тверду гладку поверхню (базу) з відповідно підготовленим фоном.

Рельєфні колажі це роботи, в яких використано випуклий об'ємний матеріал: плоди, гілки, крупне насіння, квіти висушені об'ємно, шишки наклеєні на нерівну поверхню. Всі колажі можуть бути сюжетні (пейзажні) або структурні (абстрактні).

2. Технічні засоби виготовлення фітодекоративних колажів:

- найчастіше колажисти користуються клеєм ПВА, який можна розчиняти водою, він не залишає плям, не впливає на кольори сухого рослинного матеріалу, закріплює його. Якщо матеріал важкий, його закріплюють склейкою - силіконовими паличками. Сипучий матеріал приклеюють клеями "Момент", та ПВА з водою;
- фітодекоративні колажі обрамляються для кращого сприйняття колажної картини. Рамки можуть бути дерев'яними, іластиковими, бамбуковими, можна виготовити паспарту. їх розмір та форма залежать від задуми автора, наявності матеріалу. Для плоских колажів підходять неглибокі рамки зі склом або без нього з простим профілем. Рельєфні об'ємні роботи обрамляють у відносно глибокі рамки зі складним профілем без скла. Дерев'яні рамки тонують морилкою, покривають лаком, фарбують розчином акварельної фарби та клею ПВА;
- за основу для колажів можна обрати такий плоский матеріал, як шматок фанери, щільного картону, плетіння з лози, соломи або будь-який інший матеріал, до якого можна було б наклеїти природній сухий матеріал. Розмір та форма основи має відповідати розміру та формі обраної рамки;
- обрану основу декорують кольоровим або білим папером, тканиною, шпалерами, насіннєвим матеріалом. Папір, шпалери, насіннєвий матеріал, плоский сухий матеріал клеять до плоскості розчином клею ПВА з водою (1:1) або клеєм для шпалер. Процес приклеювання аналогічний наклеюванню шпалер на стіну. Спочатку змазують клеєм усю поверхню, без пропусків, потім

змазується обраний матеріал. Для того, щоб уникнути повітряних пухирців дві поверхні з'єднуються та ретельно розгладжуються. Підготовлена основа перед подальшою роботою має добре висохнути.

Розміщення рослинного матеріалу залежить від кольорової схеми фону. Вона разом із рослинним матеріалом може наштовхнути на певні ідеї щодо розподілення його на основі. Створюючи фон, треба розраховувати наявний матеріал.

Рекомендують при створенні фону дотримуватися певної послідовності: на підготовлені основу (папір, шпалери) наносять олівцем контур обраного малюнка; акварельними, гуашевими або іншими фарбами обраним способом наноситься фон певної кольорової гами; контрастною фарбою позначаються акценти (фокусні точки); розкладають рослинний матеріал; накладають рамку, щоб перевірити збалансованість картини; закріплюють клеєм всі необхідні частини.

Фон може бути гладеньким або рельєфним, багатокольоровим або однотонним. Він має поєднуватися з рослинним матеріалом і не відволікати погляду від головного сюжету. Важливо, щоб на фоні надійно тримався рослинний матеріал.

3. Композиційна будова колажу та його дизайн.

При роботі над фітодекоративним колажем потрібно дотримуватися загальних принципів створення художніх витворів. Тут присутні основні елементи дизайну - колір, фактура, форма. Щоб отримати гармонійну роботу та суцільне враження від неї, ці елементи треба застосовувати з урахуванням пропорцій, балансу, ритму, акценту.

Колір та рослинний матеріал дають можливість побачити в картині необхідну динаміку, глибину, мотив зображення. Колорит - сукупність кольору роботи, тонально поєднаних між собою. Світлі тони розміщуються над темними або перед ними. Всі відтінки синього та зеленого кольорів сприймаються, як холодні та далекі, а жовті та червоні - теплими та близькими. З яскраво-червоними квітами поєднуються темно-зелене листя та жовті суцвіття. Слід враховувати, що білий фон відтіняє роботу, а чорний - підкреслює, освітлює.

Фактура це особливість (стан) поверхні листків, квітів, плодів. Вона дуже різноманітна не тільки у свіжого рослинного матеріалу, але й у сухого.

Порівнюючи фактуру можна назвати оксамитовою (горіх чорний), блискучою (листки камелії, квітка антуріума), шершавою (стебла трав, осоки), грубою (поверхня корча), шовковистою (кукурудзяні рильця), мохнатою (опушені листки стахіса) і т. ін.

У колажах при використанні великої кількості матеріалу фактура несе певне смислове навантаження: гладка шовковиста поверхня асоціюється з елегантністю, жіночністю, достатком; груба - з енергією, силою, розкутістю; блискуча з веселощами, святом; оксамитова - із задоволенням, відпочинком, лінню.

Фактура впливає ще й на колір. Червоний однакової насиченості, скажімо, на гладких, блискучих листях виглядає яскравіше, ніж на матових. Сухий матеріал в основному має коричневі, коричнево-зелені відтінки. Елементи з однаковими кольоровими відтінками будуть дивитися веселіше, якщо вони мають різну за фактурою поверхню.

4. Описати хід роботи. Зробити фото. Записати висновок.

Робота виконується індивідуально.

Після виконання роботи студент повинен:

ЗНАТИ

Які загальні принципи створення художніх виробів.

ВМІТИ

Працювати з технічними засобами.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ.

Відповісти на запитання у зошиті для практичних робіт.

1. Назвати квіткові рослини які були використані для колажу ?
2. Які існують різновиди колажу ?
3. Чим рельєфний колаж відрізняється від плаского?.

Записати висновок роботи.

Після закінчення роботи прибрати своє робоче місце, здати літературу.